

У доповіді розглядаються деякі особливості вживання епістемічних операторів у текстах економічного змісту.

Матеріали дослідження можуть бути використані для навчання студентів усній та письмовій комунікації.

С. І. Терещенко, доцент
кафедри української мови та літератури

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА В НЕСПЕЦІАЛЬНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ЯК ЗАСІБ ГУМАНІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Нова освітня парадигма, яка відповідає основним тенденціям розвитку цивілізації, головну пріоритетну функцію освіти визначає як «людиноцентризм». Розвиток творчих здібностей особистості, в тому числі й інтелектуальних, озброює її методологією творчого перетворення світу, методологією багатоваріантною, яка допускає множинність правильних відповідей на питання сучасного життя.

У цьому плані значне місце посідає художня, зокрема українська, література, яка має опосередкований вплив на формування особистості людини, навіть далекої від художньої творчості. Осягнення творів мистецтва, також і літературних, вимагає від студента певного культурного рівня, серйозної підготовки, інакше неможливо відрізнити справжню художню цінність від підробки, поданій нехай і в яскравій художній формі. Сучасні слухачі курсу української літератури в неспеціальних вищих навчальних закладах повинні вивчати «елітну»¹ літературу, що сприяє формуванню «багатовимірної» людини, яка може творчо мислити, критично оцінювати будь-яку ситуацію, прагне постійно пізнавати реальний світ. Сформовані на класичній літературній спадщині естетичні смаки, активна громадянська позиція дозволять протистояти агресивній бездуховності «маскульту», який замінює пізнання правди життя переживаннями, іноді дуже сильними, відучає людину об'єктивно оцінювати соціальні процеси.

Вивчення української літератури в непрофільних вищих навчальних закладах вимагає творчого підходу як до змісту цього курсу, так і до форм його викладання.

¹ Поняття «елітна» культура /як і її складова «елітна» література» протиставляється поняттю «масова культура», яка символізує т.зв. адаптоване, «полегшене» для сприйняття мистецтво.

Як справедливо зазначають літературознавці, над українською літературою тяжіють певні стереотипи сприймання її змісту, зумовлені багатьма чинниками: денационалізацією значної кількості робітничого класу, слабкістю національної інтелігенції, відсутністю національної еліти та ін. Тому вивчення цього курсу у світовому контексті допоможе подолати існуючі стереотипні погляди на українську літературу як «сільську» (уявлення про нашу літературу як породження сільського побуту), «архаїчну» (уявлення про неї як переважно традиційну у своїх формах), «вторинну» (уявлення про формування української літератури під впливом тільки російської). Визначений курс в неспеціальних вищих навчальних закладах покликаний систематизувати знання з української літератури, набуті в середніх освітніх закладах, сформувати стійкий інтерес до сучасної української літератури. Відповідно лекційне викладання курсу повинно носити проблемний характер, бути емоційно виразним та яскравим. Сприятимуть глибокому засвоєнню знань активні форми проведення семінарів: творче обговорення доповідей, реферати, організація диспутів. Складання студентами розгорнутих планів-відповідей на кожне запитання семінарського заняття розвиватиме навички систематизації літературного та критичного матеріалу, уміння робити узагальнення, відрізнити головне від другорядного.

Виявлення набутих студентами знань має проводитися систематично, для цього можуть застосовуватися різні форми контролю: семінар-колоквиум, семінар-прес-конференція, семінар-тест. Більш глибокому засвоєнню знань з визначеного курсу літератури сприяє проведення конкурсів на краще знання змісту художніх творів як класичної, так. і сучасної літератури.

Таким чином, творчий підхід до викладання курсу української літератури в неспеціальних вищих навчальних закладах є активним засобом гуманізації сучасної освіти.

О. М. Тищенко, канд. філол. наук., ст. викладач
кафедри української мови та літератури

КОМУНІКАТИВНІ НАВИЧКИ СТУДЕНТІВ ЯК ПРЕДМЕТ ОЦІНЮВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Відомо, що однією з умов розвитку мовленнєвої діяльності є сформованість таких її компонентів, як *лінгвальний* (мовні знан-